

Effektrapport 2017

HUNGER
PROJEKTET

Hur vet vi om Hungerprojektet gör skillnad?

Stiftelsen Hungerprojektet

Organisationsnummer: 802010-8315

Hungerprojektets arbete för en värld fri från hunger drivs med hjälp av insamling från stiftelser, privatpersoner och företag. Som insamlingsorganisation ska vi öppet redovisa vad pengarna har gått till och vilken skillnad vårt arbete gör. Därför publicerar vi varje år en effektrapport.

Vad vill Hungerprojektet uppnå?

Att utrota hungern har varit Hungerprojektets mål sedan organisationen grundades år 1977. Vår vision är en värld fri från hunger och fattigdom, där alla människor lever ett hälsosamt, meningsfullt och värdigt liv som de själva har makt över.

De senaste 25 åren har världen gjort stora framsteg. Sedan år 2000 har antalet hungriga minskat med nästan 100 miljoner, men fortfarande lever 815 miljoner människor med kronisk hunger.¹

Det är var nionde person i världen. Enligt ett av de Globala målen som världens ledare enats om ska den siffran vara noll år 2030.

De Globala målen kallas också för "Agenda 2030 för hållbar utveckling" och antogs på ett toppmöte i FN i september 2015. Agendan gäller från januari 2016 till 2030 och innehåller en handlingsplan med 17 mål och 169 delmål som ska leda världen mot en hållbar framtid. Agendans mål gäller alla länder, även Sverige.

¹ FAO, IFAD, UNICEF, WFP och WHO. 2017. *The State of Food Security and Nutrition in the World 2017. Building resilience for peace and food security*. Rome, FAO.

Ingen hunger – ett av de Globala målen.

Hungerprojektet kan inte på egen hand avskaffa hungern och fattigdomen i världen, men vi kan vara en pådrivande och viktig kraft i arbetet med att uppfylla de Globala målen. Vi har därför tagit fram en strategisk plan för 2016–2020 som ligger i linje med Agenda 2030. Fram till 2020 kommer vi att fokusera på tre områden: ökad effekt, spridning och uppskalning av vår verksamhet.

Ökad effekt

Vi vill öka effekten av vårt arbete, skapa partnerskap där det är möjligt för att utnyttja våra resurser och stärka samhällen på ett hållbart sätt. Vi vill också bidra till att utrota hungern samtidigt som vi tar itu med nya utmaningar inom ramen för de Globala målen.

Spridning

Vi vill att program på gräsrotsnivå, som har kvinnor i fokus, etableras som ett vedertaget tema inom global utveckling.

Uppskalning

Vi vill skala upp gräsrots- och jämställdhetsperspektivet, så att det gör skillnad och verkligen förändrar samhällen i grunden.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar Hungerprojektet?

Hungerprojektet finns i 22 länder. Varje land har en registrerad legal enhet som sedan har ett avtal det globala nätverket ”The Hunger Project”.

Organisationen grundades 1977 i USA. Mellan 1977–1990 jobbade Hungerprojektet enbart med policypåverkan. Bland annat drevs en global kampanj för att sprida budskapet att det är möjligt att avskaffa hunger. Man ville också införa en officiell distinktion mellan hunger och svält, och 1990 antog FN en sådan distinktion. Under perioden 1990–2004 startade och utvecklade Hungerprojektet programverksamhet i flera länder.

I dag driver organisationen programverksamhet i tolv länder: Benin, Burkina Faso, Etiopien, Ghana, Malawi, Moçambique, Senegal, Uganda, Bangladesh, Indien, Mexiko och Peru. De länder som bedriver insamling för att finansiera programmen är: Australien, Holland, Japan, Kanada, Nya Zeeland, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tyskland och USA. Det globala huvudkontoret ligger i New York, där programverksamheten och insamlingsverksamheten koordineras.

Hungerprojektet Sverige är en stiftelse som bildades 1984. Vårt ändamål är att lämna understöd och utbilda genom information och projektverksamhet, stödja hjälpmedelsverksamhet och främja vetenskaplig forskning. Målsättningen för Hungerprojektet Sverige, såväl som den globala organisationen, är att skapa världsomfattande åtaganden för att avskaffa hunger och fattigdom.

Organisationsstruktur

Globala styrelsen

Den globala styrelsen leder den globala organisationen. Den sätter strategi och mål, godkänner

budget och policies, säkrar organisationens tillgångar samt anställer och rådgör med den globala vd:n (Suzanne Frindt). Det finns även en global revisionskommitté som övervakar finansiella ärenden och presenterar budget, revision och handlingsplaner för den globala styrelsen.

Globala kontoret

Det globala huvudkontoret för Hungerprojektet ligger i New York. Här sitter den centrala ledningen för organisationen och administrativ personal för organisationen globalt. Förutom att arbeta med insamling i USA stödjer det globala kontoret också programländerna med uppföljning och utvärdering. Det globala kontoret arbetar även med metod- och strategiutveckling, informationsspridning, global kommunikation, strategisk och operationell planering, finansiell övervakning och samordning av insamlade medel.

PCAC – Partner Country Advisory Council

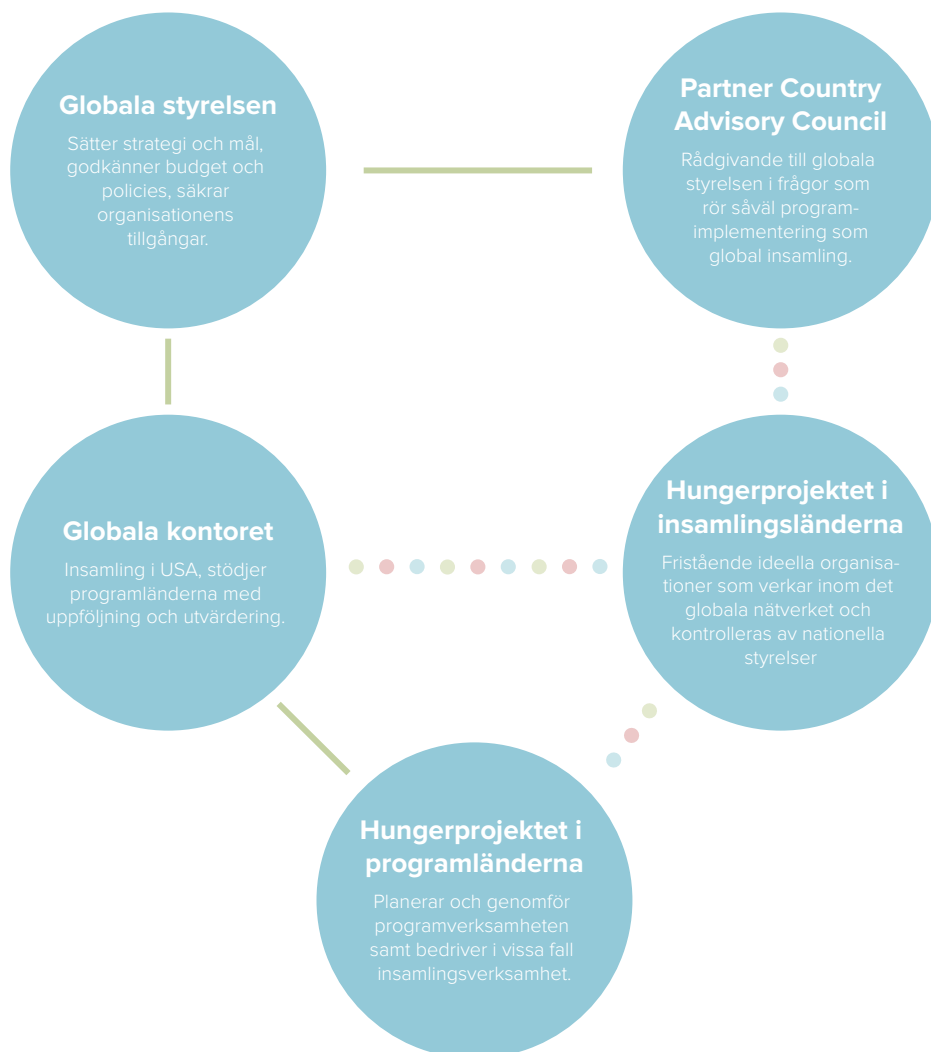
PCAC består av medlemmar från den globala styrelsen samt styrelseordförande eller vd i insamlingsländerna. PCAC är rådgivande till globala styrelsen i frågor som rör såväl programimplementering som global insamling.

Hungerprojektet i insamlingsländerna

Hungerprojektet i insamlingsländerna är fristående ideella organisationer som verkar inom det globala nätverket och kontrolleras av nationella styrelser. Det primära syftet är insamling och påverkansarbete. Hungerprojektet i insamlingsländerna övervakar och ger input på det utvecklingsarbete som sker på det globala kontoret och spelar även en mycket viktig roll för kommunikationen och påverkansarbetet inom nätverket globalt.

Hungerprojektet i programländerna

Hungerprojektets program utformas underifrån, av invånarna i de samhällen där vi verkar.

Hungerprojektets globala organisationsstruktur.

De känner sina problem och kan identifiera lösningar. Det är därför lokalt anställda medarbetare som jobbar på kontoren i våra programländer. Länderna är registrerade legala enheter inom det globala nätverket. Indien och Mexiko är registrerade som egna Non Governmental Organisations (NGO:s) med egna nationella styrelser. Hungerprojektet i programländerna planerar och genomför programverksamheten samt bedriver i vissa fall insamlingsverksamhet.

Vilka strategier har Hungerprojektet för att uppnå målen?

Hungerprojektet arbetar för att utrota hungern genom att skapa banbrytande, hållbara utvecklingsstrategier på gräsrotsnivå med kvinnor i fokus. Våra program vilar på tre grundpelare.

1. Börja med kvinnor

En stor del av världens problem kopplade till fattigdom beror på att kvinnor inte har samma sociala och ekonomiska villkor som män.

Kvinnors och flickors egenmakt är nyckeln till global utveckling. I våra programländer utbildas därför kvinnor till att bli beslutsfattare, samhällsledare och entreprenörer på samma villkor som män.

2. Mobilisera samhällen

Människor i ett samhälle behöver samlas för att tillsammans kunna arbeta fram en vision om en framtid fri från hunger och fattigdom. Förändringar startar ofta i liten skala för att sedan spridas och växa till nya normer och förhållningssätt.

3. Arbeta för lokala partnerskap

För att skapa bestående förändring är det viktigt att engagera såväl samhällen som lokala beslutsfattare och myndigheter. Hungerprojektet utbildar därför människor i deras demokratiska rättigheter, så att de kan göra sina röster hörda, utkräva ansvar och bli stärkta i sin medborgarroll.

Vilken kapacitet och vilket kunnande har Hungerprojektet för att uppnå målen?

Personella resurser

Totalt har Hungerprojektet 328 anställda i 22 länder, varav merparten arbetar i de tolv programländerna. Alla är lokalt anställda och har god kännedom om lokala utmaningar och problem. I samtliga länder arbetar vi i partnerskap med statliga institutioner, företag och organisationer. Globalt har vi även tagit initiativ till ett samarbete med andra civilsamhällsorganisationer kring samhällsledd utveckling (Community-led Development, CLD). Den globala styrelsen består av framstående individer som

arbetar med utvecklingsfrågor, policyfrågor och demokrati- och affärsfrämjande frågor.

Hungerprojektet Sverige hade i slutet av år 2017 åtta anställda med kontor i Stockholm och Göteborg. Under 2017 leddes teamet först av vd Sara Wettergren och sedan av tillförordnad vd Helena Norder. Vd svarar inför styrelsen som består av sju styrelseledamöter samt en suppleant och leds av ordförande Marie Wallenberg. Hungerprojektet deltar aktivt i dialogprocesser med det civila samhället, Sida och regeringen. På volontärbasis stöttas Hungerprojektet också av nätverket Det Goda Nätverket – en sammanslutning av kvinnliga ledare som bidrar till att öka insamlingen och kännedomen. Hungerprojektet stöttas pro bono av reklambyrån Round & Round som hjälper oss att strategiskt öka varumärkeskännedomen och insamlingen.

Ekonomiska resurser

I Sverige har Hungerprojektets intäkter nästan fördubblats sedan 2011 och 2017 slog vi rekord, då vi för första gången samlade in över 20 miljoner kronor. Privatpersoners bidrag är viktiga, men även stiftelser och företag har stor betydelse. Av de insamlade medlen år 2017 gick 84,1 % till ändamålet.

Hungerprojektet Sverige har 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll, vars syfte är att övervaka att insamlingar från allmänheten sker under betryggande kontroll, att insamlingar inte belastas med oskäliga kostnader samt att goda marknadsföringsmetoder används. Hungerprojektet har också väl utvecklade rutiner för finansiering, planering, implementering, uppföljning och rapportering på projektnivå, som uppfyller kraven från bland annat Forum Syd, Radiohjälpen och Postkodlotteriet.

Hur vet vi om Hungerprojektets program minskar hungern?

Uppföljning och utvärdering

Hungerprojektet arbetar med en datainsamlingsmetod som kallas ”Participatory Monitoring and Evaluation” – fritt översatt till ”deltagande utvärdering och uppföljning”. Målet med metoden, liksom andra uppföljnings- och utvärderingsmetoder, är att både synliggöra det som fungerar inom ett program och det som fungerar mindre bra. Deltagande, genom hushållsundersökningar eller fokusgrupper, är en förutsättning för att kunna utvärdera arbetet. Det som särskiljer denna metod, och är en central del i arbetet, är att data återrapporteras tillbaka till samhället. Människor värdesätts som mer än informationskällor, de blir aktiva deltagare i utvecklingsarbetet och ges verktyg för att kunna bidra till att arbetet riktas rätt.

Genom att arbeta med metoden skapar vi en återkoppling som sammanlänkar vårt projektutförande direkt med de förväntningar som finns i de samhällen vi verkar i. För att lyckas med detta jobbar vi alltid ur ett rättighetsbaserat perspektiv med lokalt ägarskap. I varje programland där Hungerprojektet arbetar finns minst en anställd som är uppföljnings- och utvärderingsansvarig och som ser till att alla anställda registrerar sina resultat i systemet. Den information som samlas in på gräsrotsnivå konsolideras och analyseras globalt för att sedan skickas tillbaka till programländerna. Där synliggörs, granskas och diskuteras sedan hur programmen kan utvecklas och förbättras på lokal nivå.

Indikatorer

Hungerprojektet har identifierat indikatorer som mäts kvartalsvis. Indikatorerna läggs in i en webbaserad dataplattform där anställda löpande

uppdaterar om det lokala arbetet i programländerna. Det vi mäter är: mål, inputs (finansiella och mänskliga resurser), aktiviteter (utbildning, workshops och samhällsledda projekt), outputs (antal utbildade personer, antalet genomförda projekt), outcomes (ökad tillgång till resurser, stärkt kapacitet) och långsiktiga effekter (förbättrade försörjningsmöjligheter, utvecklade samhällen, förändringsprocesser).

Varje land skickar även in aktivitetsrapporter vid varje avslutat kvartal, i dessa narrativa rapporter synliggörs de olika aktiviteter som genomförts för att uppnå de målsättningar programmen har.

Vägen till självförsörjning

I Hungerprojektets åtta afrikanska programländer jobbar vi med epicenterstrategin vars syfte är att förändra samhällen som präglas av fattigdom och kronisk hunger till samhällen som är självförsörjande och som drivs framåt av lokalbefolkningens egna förändringsidéer. Epicenterstrategin genomförs i fyra faser som normalt förverkligas inom åtta–tio år. I dag finns totalt 100 epicenter där Hungerprojektet har aktiv närvaro och ytterligare 23 stycken som redan nått status som självförsörjande. Detta innebär att Hungerprojektet har börjat avveckla sin närvaro i dessa områden.

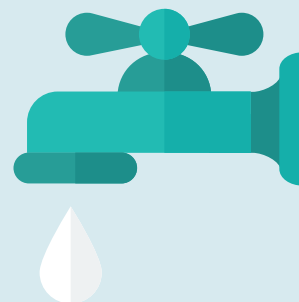
För att utvärdera vägen till självförsörjning i Hungerprojektets epicenterstrategi samt för att följa upp de epicenter som nått status som självförsörjande, finns en rad olika kriterier. Bland annat måste epicentret äga rättigheterna till marken, ledarna måste vara demokratiskt valda och epicentret måste ha en stadig och tillförlitlig inkomst. När ett epicenter nått status som självförsörjande fasar Hungerprojektet successivt ut sin närvaro, dock genomförs utvärderingar och uppföljningsinsatser under de efterföljande tre till fem åren.

Vad har globala Hungerprojektet åstadkommit under 2017?

Nyckeltal

16 170 445

människor nåddes av Hungerprojektets arbete i **13 000 samhällen**.

52 911

personer deltog i möten, workshops och kampanjer om vatten och sanitet.

73 683

personer deltog i våra hiv- och jämställdhetsutbildningar.

35 216

personer deltog i möten om matsäkerhet.

98 813

personer deltog i kampanjer för att förebygga våld mot kvinnor.

71 269

personer utbildades i inkomstgenererande aktiviteter.

44 792

kvinnor deltog i ledarskapsutbildningar.

101 518

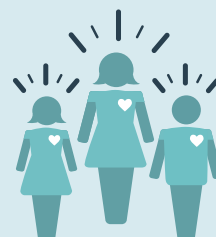
personer var aktiva i mikrofinansprogrammet varav **64 % var kvinnor**.

29 216

personer deltog i möten, workshops och kampanjer om utbildning.

193 359

personer omfattas av de åtta epicenter som blev självförsörjande.²

² Ytterligare ett epicenter beräknas uppnå självförsörjning under 2017 men i skrivande stund (2018-04-03) inväntar vi fortfarande resultatet från den slutliga utvärderingen.

Höjdpunkter

Asien

Under 2017 deltog 7 841 kvinnliga representanter från byråd i Indien i Hungerprojektets ledarskapsworkshops. Hungerprojektet har coachat över 175 000 kvinnliga ledare i Indien mellan 2000–2017. Dessa kvinnor jobbar oavbrutet med att skapa hållbar förändring i sina samhällen, bland annat genom att minska våldet mot kvinnor, öka tillgängligheten till rent vatten och säkra skolgången för flickor.

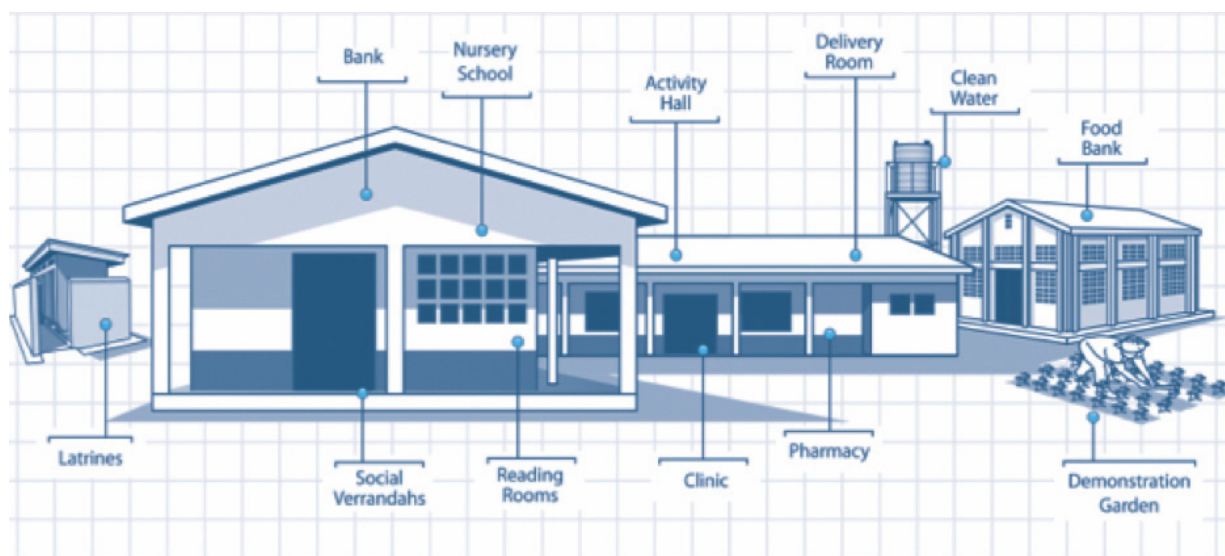
Latinamerika

I augusti 2017 lanserade Hungerprojektet en nationell rörelse för samhällsledd utveckling i Mexiko. Invigningen hölls på det mexikanska utrikesdepartementet och bland annat regeringens koordinator för Agenda 2030 deltog. Evenemanget samlade mer än 100 representanter från 21 olika organisationer och öppnade upp för en dialog mellan deltagarna om vikten av civilsamhällets aktiva deltagande för att leda sin egen utveckling.

Afrika

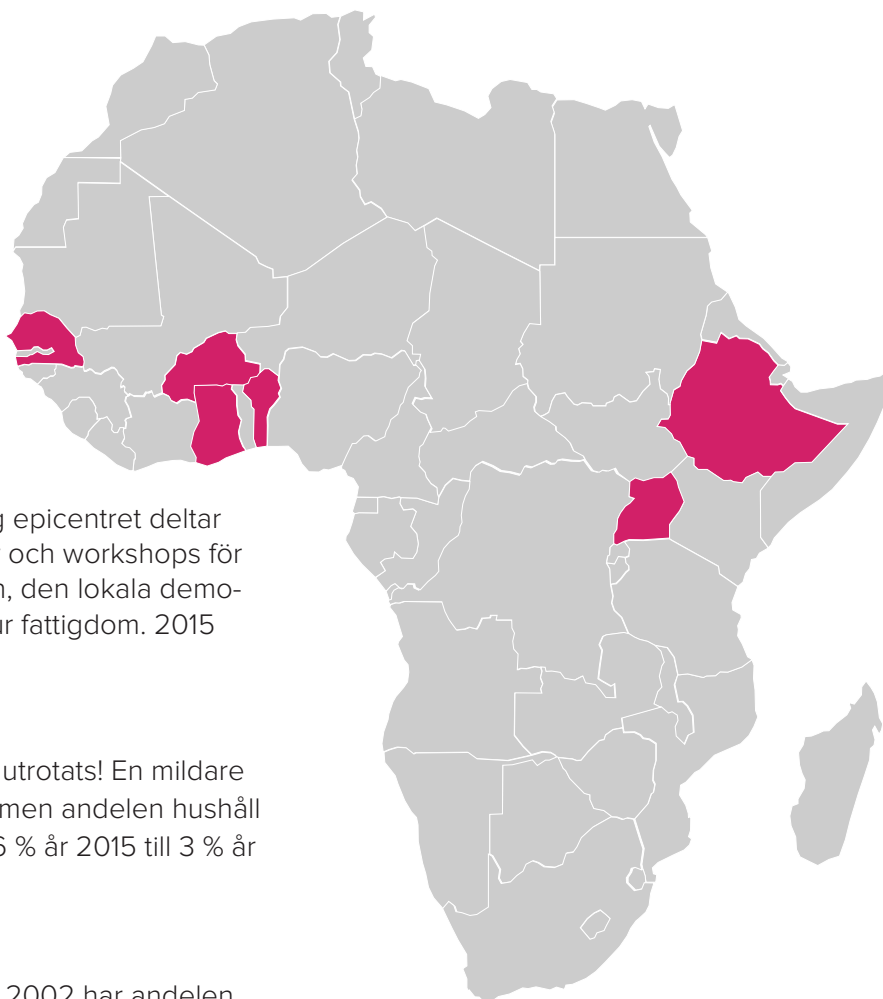
Under 2017 blev åtta av Hungerprojektets epicenter självförsörjande. På nästa sida hittar du utvalda utvecklingsresultat från dessa epicenter.³

Ett epicenter är ett samhällscenter bestående av dels en fysisk byggnad dels ett utvecklingskoncept med social infrastruktur. Byggnaden förser invånarna med flera viktiga samhällsfunktioner såsom mödravård, förskola, mikrofinansbank, rent vatten och toaletter.

³ Ytterligare ett epicenter beräknas uppnå självförsörjning under 2017 men i skrivande stund (2018-04-03) inväntar vi fortfarande resultatet från den slutliga utvärderingen.

Bissiga, Burkina Faso

81 % av befolkningen kring epicentret deltar nu i aktiviteter, kommittéer och workshops för att stärka kvinnors position, den lokala demokratin och lyfta samhället ur fattigdom. 2015 deltog endast 30 %.

Dinguiraye, Senegal

Den extrema hungern har utrotats! En mildare grad av hunger finns kvar men andelen hushåll i hunger har sjunkit från 26 % år 2015 till 3 % år 2017.

Kiboga, Uganda

Sedan epicentret startade 2002 har andelen hushåll som lever i extrem fattigdom minskat med 86 %.

Mateskope, Ghana

Epicentrets kreditförening rapporterade år 2017 ett överskott på 38 481 GHS (cirka 70 000 kronor), vilket kan jämföras med överskottet på 32 188 GHS år 2015 (cirka 58 000 kronor) – en tillväxt på ungefär 20 %, bara de senaste två åren.

Mesqan, Etiopia

Endast 1 % av invånarna kring epicentret hade någorlunda omfattande kunskaper om hiv/aids år 2015. Den siffran hade ökat till 33 % år 2017. Det innebär att kunskaperna kring hiv/aids kan fortsätta öka och sprida sig i byarna runt omkring.

Vowogdo, Burkina Faso

Den extrema hungern har nästan avskaffats och den extrema fattigdomen har halverats från 2013 då 43 % levde på mindre än 1,25 US dollar om dagen till 19 % år 2017.

Zakpota, Benin

Vid slutrapporteringen 2017 konstaterades att 63 % av kvinnorna vid epicentret är småföretagare. Detta innebär en ökning med 177 % sedan 2014, då andelen var 23 %.

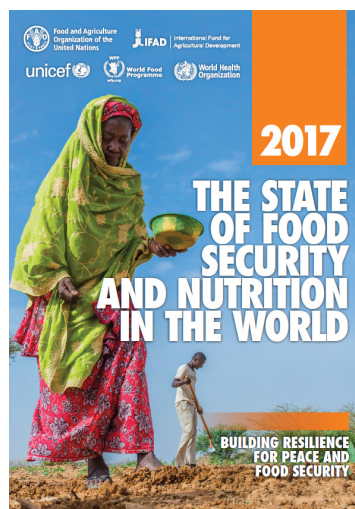
Zinko, Burkina Faso

Fallen av diarrésjukdomar bland barn under fem år har minskat med 75 % sedan 2015.

The State of Food Security and Nutrition in the World 2017

Under 2017 publicerade FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) en ny rapport som visade att antalet hungriga människor i världen hade ökat – från 777 miljoner människor år 2015 till 815 miljoner människor år 2016. Den stadigt nedåtgående trend man tidigare sett, har därmed brutits. FAO konstaterar att konflikter, ofta tillsammans med klimatrelaterade påfrestningar, har spelat en avgörande roll.

Detta visar tydligt på vikten av att arbeta långsiktigt och strategiskt i hungerfrågan. Samhällen behöver större motståndskraft för att minska effekten av yttre katastrofer. På många platser i världen fortsätter hungern att minska och 815 miljoner är fortfarande färre än 900 miljoner (år 2000). Det är alltså viktigt att inte tappa tron på de insatser som faktiskt fungerar, att lära av

dem för att hitta nya sätt att bygga inkluderande samhällen där kvinnor är stärkta medborgare. Vi kommer att fortsätta att förespråka samhällsledda program med kvinnor i fokus som drivs i partnerskap med lokala institutioner. För vi vet att det skapar hållbara, motståndskraftiga samhällen som kan avskaffa hungern för gott.

